

РЕШЕНИЕ

№ 1950

гр. София, 20.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Е СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иванка Иванова

Членове: Петър Люб. Сантиров
Виктория М. Станиславова

при участието на секретаря Елеонора Анг. Георгиева
като разгледа докладваното от Иванка Иванова Въззивно гражданско дело № 20211100511008 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 - чл.273 от ГПК.

С решение № 20145358 от 23.06.2021 г., постановено по гр. д. № 51069/2020 г. по описа на СРС, I ГО, 174 състав, са отхвърлени предявените искове от Ц.С. П. срещу „Е.М.“ ЕООД, с правно основание чл.439 ГПК вр. с чл.124, ал.1 ГПК – за признаване за установено, че ищецът не дължи на ответника сумата от 1 461, 40 лв., за която сума е издаден изпълнителен лист на 09.05.2012 г. по ч. гр. д. № 1158/2012 г. по описа на РС-Плевен, въз основа на който е образувано изпълнително дело № 2020815040047 по описа на ЧСИ Т.К., като погасена по давност. Ищецът е осъден да заплати на ответника, на основание чл.78, ал.3 ГПК, сумата от 100 лв., представляваща сторени съдебни разноски.

Срещу постановеното съдебно решение е депозирана въззивна жалба от Ц.С. П., с която го обжалва изцяло. Излага съображения, че обжалваното решение е неправилно, постановено в нарушение на материалния закон. Счита, че неправилно решаващият съд е приел, че преди приемане на ТР № 2/26.06.2015 г. давност не тече по висящи изпълнителни дела. По този начин се толерира бездействието на вискателя за периода 03.01.2013 г. – 24.07.2019 г., повече от шест години и половина. По делото е установено, че последното валидно изпълнително действие е извършено от вискателя на 03.01.2013 г. От този момент до 24.07.2019 г. не са извършвани никакви изпълнителни действия, свързани с принудителното изпълнение. Прекратяването на изпълнителното производство на основание чл.433, ал.1, т.8 ГПК настъпва по силата на закона и без правно значение е дали съдебният изпълнител ще постанови нарочен акт за това, тъй като този акт има декларативно, а не

конститутивно действие. С т.10 от цитираното тълкувателно решение изрично е обявено за изгубило сила след 1991 г. ППВС № 3/18.11.1980 г. Съгласно формираната съдебна практика давността започва да тече от последното валидно изпълнително действие, а ППВС № 3/1980 г. е обявено за изгубило сила на 1991 г. Моли съда да отмени обжалваното решение, като уважи предявеният иск. Претендира сторените по делото разноски.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е депозиран писмен отговор на въззивната жалба от ответника „Е.М.“ ЕООД, с който я оспорва. Излага съображения, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно. С депозиране на молбата за образуване на изпълнително производство е налице възлагане по т.19 ЗЧСИ На 16.01.2013 г. е наложен заповед върху трудовото възнаграждение на длъжника. След установяване основание за прекратяване на изпълнителното производство и преди изтичане на давностния срок - на 24.07.2019 г. е образувано ново изпълнително дело., като е направено искане за налагане на заповед върху банковите сметки на длъжника. Искането за прилагане на определен изпълнителен способ само по себе си е достатъчно за прекъсване на давността, независимо дали действия по реализирането му са предприети от ЧСИ или дали предприетото действие е дало като резултат удовлетворяване на вискателя. Поддържа, че ТР – 2/2013 г. действа занапред, тъй като до приемането му се е прилагало ППВС № 3/1980 г. Тъй като погасителна давност не тече докато трае изпълнителния процес относно принудителното осъществяване на вземането, правилно с обжалваното решение съдът е приел, че давностният срок е започнал да тече от 16.01.2015 г., когато е прекратено изпълнителното производство и към момента на образуване на второто изпълнително производство на 24.07.2019 г. давностният срок не е изтекъл. Моли съда да потвърди обжалваното решение. Претендира сторените по делото разноски. Прави възражение за прекомерностна адвокатското възнаграждение.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл.12 ГПК и чл.235, ал.2 ГПК, намира следното:

СРС е сезиран с иск с правно основание чл.439 ГПК. Ищецът твърди, че в края на м.07.2020 г. е получил покана за доброволно изпълнение от ЧСИ Т.К., рег. № 815 на КЧСИ, с район на действие ОС – Плевен по образувано срещу него изп. д. № 2020815040047, въз основа на изпълнителен лист в полза на „У.К.К.Ф.“ ЕАД за принудително събиране на сумата от 1 461, 40 лв. – главница, ведно със законната лихва до погасяване на вземането и деловодни разноски. Изпълнителното производство е започнало при ЧСИ С. К., рег. № 809 на КЧСИ, с район на действие ОС – Велико Търново, под № 20198090401242. „Е.М.“ ЕООД е депозирал молба по делото за сключен договор за цесия от 29.10.2010 г. с вискателя, по силата на който е придобил процесното вземане. Изпълнително дело № 009/2013 г. е образувано с разпореждане на ЧСИ С. К. от 04.01.2013 г., въз основа на изпълнителен лист, издаден по ч. гр. д. № 1158/2012 г. по описа на ПРС. Изпълнителното производство е прекратено с постановление от 02.09.2020 г. на основание чл.433, ал.1, т.8 ГПК. Заявил възражение за изтекла погасителна давност, но изпълнителното производство не е прекратено. Твърди, че последното изпълнително действие е извършено на 16.01.2013 г., когато е изпратено заповедно съобщение до работодателя му „ГИС-04“ ЕООД. След изтичане на 2

години, считано от 19.01.2015 г. изпълнителното производство е прекратено на основание чл.433, ал.1, т.8 ГПК. С постановлението от 02.09.2019 г. само е констатирано настъпилото прекратяване на изпълнителното производство. Счита, че на 17.01.2018 г. е изтекла погасителна давност по отношение на претендираната главница, както и на всички свързани с нея вземания. Моли съда да постанови решение, с което да признае за установено по отношение на ответника, че не дължи сумата от 1 461, 40 лв. – главница, за която е издаден изпълнителен лист от 09.05.2012 г. от РС – Плевен по ч. гр. д. № 1158/2012 г., като погасено по давност.

С постъпилия в срока по чл.131 ГПК писмен отговор ответникът оспорва предявения иск. Излага съображения, че процесните вземания не са погасени по давност. Счита, че в случая приложение намира нормата на чл.117, ал.2 ЗЗД, доколкото влязлата в сила заповед за изпълнение е приравнена по своя правен ефект на съдебно решение. С оглед на това приложим е 5 – годишния давностен срок. След като вискателят е установил прекратяване на изпълнително дело № 9/2013 г., преди изтичане на 5 – годишния давностен срок е образувано изп. д. № 1241/2019 г. по описа на ЧСИ С. К.. Съобразно правилата на местната подсъдност делото е продължено от ЧСИ Т.К. под № 647/2020 г. Поддържа, че изп. д. № 9/2013 г. е образувано при действието на ТР № 3/1980 г., съгласно което в същия момент давността е прекъсната. След прекратяване на изпълнителното производство с изтичане на 2 – годишния срок, започва да тече нов давностен срок, който би изтекъл на 16.01.2020 г. Преди изтичането на този срок е образувано второто изпълнително дело. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли предявения иск. Претендира сторените по делото разноски.

На 09.05.2012 г. е издаден изпълнителен лист от РС-гр. Плевен по ч. гр. д. № 1158/2012 г. по описа на РС-гр. Плевен, ГК, с което Ц.С. П. е осъден за заплати на „У.К.К.Ф.“ АД сумата от 1 461, 40 лв. – главница, представляваща дължима сума по искане – договор за отпускане на стоков кредит и паричен заем № 292038/17.07.2009 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението - 23.02.2012 г., до окончателното изплащане на вземането, както и направени деловодни разноски от 29, 23 лв.

С разпореждане от 04.01.2013 г. на ЧСИ С. К., въз основа на молба от 03.01.2013 г. от „Е.М.“ ЕООД срещу Ц.С. П., е образувано изп. д. № 20138090400009, на основание издадения на 09.05.2012 г. изпълнителен лист. Пзовава се на договор за прехвърляне на вземане (цесия) от 29.03.2010 г., с който се легитимира като носител на вземането, предмет на принудителното изпълнение. Предложеното изпълнително действие е налагане на заповед върху трудовото възнаграждение на длъжника.

С разпореждане от 14.01.2013 г. на ЧСИ С. К. е постановено налагане на заповед върху трудовото възнаграждение на длъжника при „ГИС-04“, до който следва да се изпрати заповедно съобщение.

На 16.01.2013 г. е изпратено заповедно съобщение до дружеството – работодател на длъжника.

С постановление от 02.09.2019 г. на основание чл.433, ал.1, т.8 ГПК изпълнителното производство е прекратено, тъй като вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години.

На 24.07.2019 г. „Е.М.“ ЕООД е депозирал молба до ЧСИ С. К. за образуване на изпълнително производство срещу Ц.С. П. за принудително събиране на сумата съгласно издадения на 09.05.2012 г. изпълнителен лист.

С молба от 25.03.2020 г. взыскателят е отправил искане до ЧСИ С. К., поради необходимост от извършване на изпълнителни действия в друг съдебен район, с цел насочване на изпълнението върху секвестрируемо имущество, собственост на длъжника, да прехвърли делото на друг съдебен изпълнител. С район на действие ОС - гр. Плевен.

Съгласно представения протокол за прехвърляне на изпълнително дело е разпоредено изп. д. № 20198090401241 по описа на ЧСИ С. К. да бъде изпратено по компетентност на ЧСИ Т.К., рег. № 815 за продължаване на изпълнителното производство.

След изпращане на изпълнителното производство е образувано изп. д. № 647/2020 г. по описа на ЧСИ Т.К..

С молба от 17.07.2020 г. длъжникът е отправил искане до съдебния изпълнител за прекратяване на изпълнителното производство, поради погасяване на вземането по давност.

Със съобщение от 20.07.2020 г. съдебният изпълнител е уведомил длъжника, че не е в неговата компетентност да решава дали притезателното право, което е материализирано в изпълнителния титул, съществува или не и дали същото е погасено по давност.

С молба от 10.08.2020 г. ищецът е отправил искане до ЧСИ Т.К. да прекрати изпълнителното производство поради изтекла погасителна давност.

Въз основа на издадена обезпечителна заповед от 25.11.2020 г. по гр. д. № 51069/2020 г. по описа на СРС, ГО, 174 състав, е спряно изпълнението по изп. д. № 20208150400647 по описа на ЧСИ Т.К., рег. № 815.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК, изхожда от легитимирана страна, като същата е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно нормата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

При извършена служебна проверка въззивният съд установи, че обжалваното решение е валидно и процесуално допустимо.

В предмета на делото се включва отрицателен установителен иск за установяване в отношенията между страните, че ищеца не дължи на ответника исковата сума.

Разпоредбата на чл.439 ГПК предвижда защита на длъжника по исков ред, след като кредиторът е предприел изпълнителни действия въз основа на изпълнителното основание. Законодателят е уредил защитата на длъжника да се основава само на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. По реда на действащия ГПК, в сила от 01.03.2008 г., заповедите за изпълнение се ползват със стабилитет, тъй като влизат в сила, за разликата от несъдебните изпълнителни основания по чл.237 ГПК (отм.). По тези съображения, разпоредбата на чл.439, ал.2 ГПК следва да се прилага и за факти, настъпили след влизане в сила на заповедта за изпълнение, когато

заповедното производство е приключило, независимо че съдебно дирене не се провежда (определение № 956 от 22.12.2010 г. по ч. т. д. № 886/2010 г. на ВКС, ТК, I TO). Като средство за защита на длъжника по висящ изпълнителен процес чрез предявяване на иска по чл.439 ГПК се дава право на длъжника да установи, че изпълняемото право е отпаднало, поради факти и обстоятелства, настъпили след съдебното му установяване, които обаче имат правно значение за неговото съществуване. Ето защо не всички правоизключващи и правопогасяващи факти имат отношение към спорния предмет, а само тези, които са настъпили след влизане в сила на заповедта за изпълнение (определение № 214 от 15.05.2018 г. по ч. гр. д. № 1528/2018 г., на ВКС, ГК, IV GO).

В случая ищецът се позовава на факти и обстоятелства, настъпили след постановяване на влязлата в сила заповед за изпълнение.

Страните не са изложили оплаквания относно приложения от решаващия съд срок на погасителната давност – 5 години за главницата, поради което и на основание чл.269 ГПК този въпрос стои извън рамките на въззивния контрол и не следва да се обсъжда по същество.

В на 09.05.2012 г. е издаден изпълнителният лист въз основа на влязлата в сила заповед за изпълнение. От този момент е започнал да тече давностният срок, доколкото не са ангажирани доказателства заповедта за изпълнение да е влязла в сила в предходен момент.

Спори се между страните в производството относно обстоятелството дали задължителните разяснения, дадени с ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС намират приложение от момента на образуване на изпълнителното производство или след приемането на посоченото тълкувателно решение.

На основание чл.124, ал.1 ЗСВ при противоречива или неправилна практика по тълкуването и прилагането на закона се приема тълкувателно решение от общото събрание на съответната колегия на ВКС или ВАС.

Поначало първоначално приетите тълкувателни решения, респ. ППВС имат обратно действие, доколкото даденото с тях тълкуване важи от момента, в който правната норма е влязла в сила. Още от този момент тълкуваната норма е имала съдържанието, разяснено в тълкувателните актове. В конкретния случай обаче с цитираното тълкувателно решение е прието, че ППВС № 3/1980 г. следва да счита изгубило сила. С последното е разяснено, че погасителна давност не тече докато трае изпълнителният процес относно принудителното осъществяване на вземането.

ППВС № 3/18.11.1980 година е прието при действието на ЗУС (отм.), обнародван В ДВ бр. 23/19.03.1972 година. На основание чл.59 ЗУС (отм.) тълкувателните постановления са задължителни за съдилищата и особените юрисдикции, както и за административните органи, актовете на които подлежат на съдебен надзор. ЗУС (отм.) отменен със ЗСВ (отм.), обнародван В ДВ бр. 59/22.07.1994 година. На основание чл.84, ал.1, т.2 ЗСВ (отм.) общото събрание на съответната колегия на ВКС може да постановява тълкувателни решения по приложението на закона при неправилна или противоречива съдебна практика, като на основание чл.86, ал.2 от същия закон тези решения са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт. В действащия ЗСВ - чл.130, ал.2, също е предвидено, че тълкувателните решения и тълкувателни постановления са задължителни за органите на

съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове

Съгласно разясненията, дадени с решение 170 от 17.09.2018 г. по гр. д. № 2382/2017 г., на ВКС, ГК, IV ГО, постановено по реда на чл.290 ГПК, извършената с т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 година, постановено по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС отмяна на ППВС № 3/18.11.1980 година поражда действие от датата на обявяването на ТР, като даденото с т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 година, постановено по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС разрешение се прилага от тази дата и то само по отношение на висящите към този момент изпълнителни производства, но не и към тези, които са приключили преди това. Разяснено е, че при постановяването на нов тълкувателен акт за приложението на правната норма е налице промяна в начина, по който ще бъдат прилагана нормата, който е различен от този по предшестващия тълкувателен акт. Дадените с тълкувателните актове тълкувания на правната норма са задължителни за съответните органи и същите следва да я прилагат в смисъла посочен в тези актове, като това тяхно задължение отпада едва с отмяната им. Затова не може да бъде изисквано от съответния орган да съобразява действията си с тълкувателен акт, който все още не е действащ. С оглед на това последващите тълкувателни решения нямат подобно на първоначалните такива обратно действие и започват да се прилагат от момента, в който са постановени и обявени по съответния ред. В този случай решението, с което се постановява тълкувателния акт се състои от две части. Настоящият съдебен състав възприема изцяло разрешенията, дадени с посоченото решение на ВКС. С него не се променя тълкувателното решение на ВКС, а е разгледан въпросът относно действието във времето на последващо тълкувателно решение, с което е обявено за загубило сила тълкувателно ППВС, което до момента на постановяване на тълкувателното решение е било задължително за съдилищата и правните субекти са съобразявали поведението си приложимите задължителни разяснения на закона.

В разглеждания случай към момента на приемане на ТР № 2/26.06.2015 година, постановено по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС, изпълнителното производство, образувано въз основа на издадения на 09.05.2012 г. изпълнителен лист, не е било висящо, макар постановлението за прекратяването му да е постановено в последващ момент.

В нормата на чл.433, ал.1, т.8 ГПК е регламентирано, че изпълнителното производство се прекратява, когато вискателят не поиска извършването на изпълнителни действия в продължение на две години, с изключение на делата за издръжка.

Съгласно задължителните разяснения, дадени с ТР № 2/26.06.2015 г., по тълк. д. № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК, т.10, прекратяването на изпълнителното производство поради т. нар. „перемпция“ настъпва по силата на закона, а съдебният изпълнител може само да прогласи в постановление вече настъпилото прекратяване, когато установи осъществяването на съответните правно релевантни факти. В случая 2 – годишният срок, следва да се определи считано от 16.01.2013 г., когато е извършено последното изпълнително действие, довело до прекъсване на давността – изпращане на запорно съобщение до работодателя на длъжника. Ето защо на 16.01.2015 г. по силата на закона изпълнителното производство е прекратено. От този

момент започва да тече нов 5 – годишен давностен срок. Следва да се съобрази обстоятелството, че с оглед разясненията, дадени с ППВС № 3/1980 г., погасителна давност не е текла докато трае изпълнителният процес относно принудителното осъществяване на вземането.

Преди изтичане на давностния срок – на 24.07.2019 г., образувано изп. д. № 20198090401241 по описа на ЧСИ С. К.,

Съгласно чл.116, б.,в“ ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. Съгласно задължителните разяснения по т.10 от ТР № 2 от 26.06.2015 г. по т.д.№ 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК, прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от взыскателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от взыскателя съгласно чл.18, ал.1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др.

В случая в молбата за образуване на изпълнителното производство до ЧСИ С. К. взыскателят е поискал извършването на конкретни изпълнителни действия – продажба на движими нещи, собственост на длъжника, както и запор върху банковите му сметки. Ето защо и с оглед дадените разяснения с цитираното тълкувателно решение, следва да се приеме, че на 24.07.2019 г. е прекъсната давността. Срокът на погасителната давност е текъл до 24.11.2020 г, когато е постановено спиране на изпълнителното производство и за взыскателя е обективно невъзможно да поиска извършването на действия, които да доведат до прекъсване на давността. Към този момент 5 – годишният давностен срок не е изтекъл.

По изложените съображения въззивният съд счита, че вземанията на кредитора, за които е издаден процесният изпълнителен лист от 09.05.2012 г. не са погасени по давност към момента на провеждане на устните състезания в настоящото производство.

Тъй като крайните изводи на двете инстанции съвпадат, обжалваното решение следва да се потвърди.

По разниските по производството:

При този изход на делото и на основание чл.78, ал.8 вр. с ал.3 ГПК на ответника по жалбата следва да се присъди сумата от 500 лв. – юрисконсултско възнаграждение за осъществяване на процесуално представителство във въззивното производство, без явяване в открито съдебно заседание.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20145358 от 23.06.2021 г., постановено по гр. д. № **51069/2020** г. по описа на СРС, I ГО, 174 състав.

ОСЪЖДА Ц.С. П., ЕГН *****, с адрес гр. Плевен, ул. „****“, ап.6 и съдебен адрес гр. Ловеч, бул. „****“ – адв. Р.А., да заплати на „Е.М.“ ЕООД, ЕИК *****, с адрес гр. София, ж. К. „****“, ул. „****“ сумата от **50** (петдесет) лв., на основание чл.78, ал.8 вр. с ал.3 ГПК, представляваща юрисконсултско възнаграждение за осъществяване на процесуално представителство във въззивното производство.

Решението не подлежи на касационно обжалване, на основание чл.280, ал. 3, т.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____